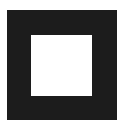

LES PROGRAMMA

NIEUWS IN DE KLAS

Laat van je horen!

SCHRIJF EEN BRIEF EN KOM IN DE KRANT

Nieuws in de klas

Het educatieplatform van NDP Nieuwsmedia

VOOR DE DOCENT

Algemene introductie

In kranten zijn meningen op een aantal speciale plekken te vinden: Het hoofdredactioneel commentaar, de column en de ingezonden brief.

Met die laatste gaan de scholieren nu zelf aan de slag voor de Nieuws in de Klas-schrijfwedstrijd 2023: ze gaan een brief aan de krant schrijven waarin ze hun mening over een onderwerp dat ze zelf kiezen, goed onderbouwd opschrijven.

Om vast te oefenen voor “het echte werk”, hebben we een aantal lessuggesties gemaakt waarbij de scholieren aan de slag kunnen met elementen die belangrijk zijn bij het schrijven van een ingezonden brief.

De lessuggesties kunnen zowel individueel als in een kleinere groep worden gemaakt, tenzij anders vermeld. Aan het einde kan het resultaat evt. klassikaal worden besproken in de klas.

Benodigdheden:

- Laptop/smartphone
- evt. pakket landelijke kranten

Begrippenlijst

Het hoofdredactioneel commentaar

De hoofdredacteur of een erg ervaren journalist schrijft zijn mening op over een onderwerp in een kort artikel. Zo weet de lezer wat de krant van een onderwerp vindt. Vaak staat er ‘Hoofdredactioneel’ boven het artikel.

De column

In een column wordt een kritische mening opgeschreven door een columnist. Deze geeft een eigen mening over het nieuws. Vaak staat een foto van de columnist bij het artikel zodat lezers het herkennen.

De ingezonden brief

Dit is een selectie van brieven die lezers hebben ingestuurd. Ze worden verzameld op de ‘opiniepagina’. Op die plek lees je dus meningen van lezers, en wat zij vinden van het nieuws.

VO onderbouw

Lesuur

Maatschappijleer,
Maatschappijwetenschappen en Nederlands

Nederlands, redactie, nieuwsberichten

OPDRACHT 1

20 minuten

Wat vind jij van de aanpak van klimaatverandering?

- 1.) Lees column 1 en column 2
- 2.) Vat in een alinea samen wat het standpunt van Frank Heijnen is.
- 3.) Vat in een alinea samen wat het standpunt van Jeffrey Wijnberg is.
- 4.) Met wie ben je het eens? Schrijf drie argumenten op die jouw standpunt onderbouwen.
- 5.) Bespreek de antwoorden klassikaal in de klas.

Nieuws in de klas

Het educatieplatform van NDP Nieuwsmedia

Dé schrijfwedstrijd van de leden van NDP Nieuwsmedia

OPDRACHT 1

COLUMN
FRANK HEINEN

Lekker gas geven en doorkachelen, het ravijn tegemoet

8 november 2022

In veel beeldspraak rond de klimaatcrisis komt water voor. Op zich logisch, gezien de zeespiegelstijging, maar secretaris-generaal van de VN Guterres nam deze week een andere route om op dezelfde plek uit te komen: ‘We zijn met de voet op het gaspedaal op weg naar de klimaathel.’

Dus niet: we kunnen de rem niet vinden. Ook niet: de rem is kapot. Zelfs niet: we remmen niet pompnd genoeg. Nee: we zitten met zijn allen in een auto, we rijden veel te hard om nog een haakse bocht te kunnen maken en verderop houdt de weg op en opent zich een ravijn. De mensen aan het stuur bespreken hoe graag ze op de rem zouden willen trappen, maar dan wel graag samen, en even hard, en ze wijzen elkaar op afslagen die voorbijvliegen, en ondertussen *geven ze gas bij*.

Volgens klimaatactivist Andreas Malm bestaat de nog altijd tamelijk algemene apathie waar het het klimaat betreft uit een combinatie van bevoorrechten die hun leven niet willen aanpassen en achtergestelden, die hun leven niet kunnen aanpassen. Maar het is ook te omvangrijk, te abstract, te onbegrijpelijk. Je gedachten lopen erin vast, en je blik wendt zich er bijna automatisch van af. En zo gaat het, na klimaatacties, razendsnel over hoe aandacht getrokken wordt. Of dat wettelijk is toegestaan, en passend en smaakvol.

Lekker gas geven en doorkachelen,
het ravijn tegemoet
De Volkskrant

Zelden gaat het over of die wetten en die smaak eigenlijk nog wel passend zijn.

Nog geen dag na het verschijnen van een Oxfam-rapport, waarin becijferd werd dat de 125 rijkste mensen op de planeet evenveel uitstoot veroorzaken als heel Frankrijk, vertelde de burgemeester van de Haarlemmermeer op televisie dat zij voortaan demonstraties als die van afgelopen weekend op Schiphol wil verbieden. Bij die acties werden enkele honderden demonstranten na Tati-achtige achtervolgingen opgepakt en afgevoerd, omdat ze privéjets aan de grond hadden gehouden.

In dystopische romans en series ontaardt klimaatprotest vaak in gewelddadig terrorisme, in werkelijkheid is het verzet vooralsnog vreedzaam: spijbelaars, soepsmijters, talkshowtafellijmers, privéjetblokkeerders. Voornaamste schade: een kapotte glasplaat, wat vertraging en een zoemend ongemak bij omstanders. Ongemak over wat je zelf doet en nalaat, ongemak over de onvermijdelijke keus tussen hypocrisie en cynisme, ongemak dat bij sommigen transformeert in allerlei drogredenen, alles om maar niet jezelf en je leven te hoeven herzien.

Bij Mark Rutte is dergelijk ongemak zelden waarneembaar. Het moet er zijn, maar het is zorgvuldig weggestopt. Namens het land dat jarenlang tot de hoogste rechter bleef procederen in een klimaatzaak om zijn zorgplicht aan te vechten, zei de premier maandag op de Klimaattop dat landen vlugger hun klimaatbeloftes moeten nakomen. En als altijd was de toon zó gemakkelijk en vanzelfsprekend dat je aan zijn vermogen tot twijfel gaat twijfelen.

Net als vorig jaar sprak Mia Motley, de premier van Barbados, op de top de woorden die de kern raakten. Eerst somde Motley alles op wat ze eigenlijk niet hoefde te herhalen, omdat iedereen het al met elkaar eens leek, alsof de wereld een koor was dat eensgezind in canon de boodschap van verbinding zong. Het gaat niet om beloftes, zei Motley, *but to deliver on them*. En je hoorde, nee, je voelde dat ze sprak namens zichzelf, en namens al die miljoenen mensen voor wie de klimaatinstorting geen abstractie is, niet slechts terrasweer in oktober, mensen die geen beeldspraak, fictie of fantasie meer nodig hebben om te zien welke onherstelbare schade wordt aangericht, elke dag, gewoon, door dommig door te kachelen op de ingeslagen weg.

Column

'Bang voor de gevolgen van klimaatverandering: een positieve ontwikkeling'

Door JEFFREY WIJNBERG
04 sep. 2023 in COLUMNS & OPINIE

Het is even wennen, maar het bestaat: de klimaatpsycholoog. Deze hulpverlener zet zich in voor mensen die klimaatstress ervaren, om vervolgens die zorgen en angsten om te zetten in constructieve acties ten behoeve van de vergroening. En het zijn vooral vrouwen die het voortouw nemen, naar het schijnt.

„Alleen door angst zijn mensen bereid om hun slechte gewoontes op te geven. Daarvoor hoeft je niet in therapie.”

Dat vrouwen – zowel als hulpverleners als patiënt – actief zijn in de klimaatpsychologie, is niet verwonderlijk. Vrouwen zijn de hoeders en moeders van onze kinderen en voelen daarom instinctief een enorme verantwoordelijkheid om de toekomst van de jeugd veilig te stellen. En, zoals gebruikelijk: als vrouwen zich inzetten voor de kinderen, zijn ook mannen bereid om hun steentje bij te dragen.

Angst neutraliseert

Nu heb ik zelf pas sinds kort het bestaan van de klimaatpsycholoog ontdekt en het eerste wat ik dacht was: tja, weer een nieuw verdienmodel. Koppel een dienst of product aan 'groen' of 'klimaat' en dan weet je vandaag de dag dat je de consument kunt verleiden.

Als mensen angst ervaren, dan wordt daar sowieso een blik hulpverleners voor opengetrokken. En dat begrijp ik dan weer niet. Want het zijn juist angstgevoelens die ervoor zorgen dat mensen voorzichtiger zijn, beschermend optreden en veel alerter zijn voor wat mis kan gaan. Zodra je die angst neutraliseert, kun je erop wachten dat men daarna juist roekelozer wordt.

Ongewenst

Blijkbaar is het gemeengoed om angst als negatief en ongewenst te zien, onder het motto: 'Angst is een slechte raadgever'. Maar niets is minder waar. Het brein produceert deze emotie juist op momenten dat waakzaamheid geboden is. Menig vrouw heeft zich door die angst op tijd kunnen redden als zij zich in het openbaar bedreigd voelde.

Vrouwen en mannen kunnen allebei, in een periode van overspannenheid of depressie, angst ontwikkelen. Tot paniek aan toe, enkel en alleen omdat zij erop uitgaan voor boodschappen. Ook dan registreert het brein te veel overprikkeling en is het de bedoeling om gehoor te geven aan die angst, door binnen te blijven en rust te nemen.

Klimaatverandering

Nu is het maar de vraag of mannen minder angst ervaren dan vrouwen. Veel waarschijnlijker is het dat zij zich eerder schamen voor hun angstgevoelens en zich daardoor stoerder voordoen dan zij in werkelijkheid zijn.

OPDRACHT 2

20 minuten

Hoe kijk je aan tegen jouw plek op de aarde?

Een goede ingezonden brief is niet te lang en niet te kort. De krant heeft een beperkte ruimte, dus te lange teksten worden niet geplaatst. Daarnaast is het belangrijk je standpunt goed te onderbouwen met argumenten.

Wat zijn argumenten?

Argumenten zijn redenen waarom iemand iets wel of niet vindt. Aan de hand van argumenten beslissen mensen wat hun mening over iets is; dat heet een standpunt.

Soorten argumenten

Er zijn verschillende soorten argumenten. Deze zijn onder te verdelen in feitelijke argumenten en waarderende argumenten. Feitelijke argumenten zijn controleerbaar. Ze worden ondersteund door feiten, door onderzoek en wetenschap, door autoriteiten en experts of door algemeen belang. Waarderende argumenten kenmerken zich door een waardeoordeel, ze bevatten iemands mening. Ze worden ondersteund met normen en waarden, vermoedens en/of iemands eigen religie of levensbeschouwing. Waarderende argumenten kun je sterker maken door ze te ondersteunen met feitelijke argumenten.

Lees de volgende artikelen:

Welkom, wanneer vertrek je weer? | de Volkskrant

Kamer gaat tóch door met omstreden spreidingswet | BN de Stem

Nederland heeft zijn asielcrisis aan zichzelf te danken | Trouw

- 1.) Verdeel de klas in groepjes (even aantal scholieren per groepje)
- 2.) Iedere scholier bedenkt een standpunt met betrekking tot dit onderwerp. Schrijf deze op.
- 3.) Schrijf minimaal drie argumenten op die je standpunt onderbouwen.
- 4.) Binnen het groepje ruil je met een medescholier met standpunten en argumentatie.
- 5.) Schrijf minimaal één top op: wat vind je goed aan de argumenten? Waarom?
- 6.) Schrijf één tip op: wat zou de argumenten nog sterker maken? Let er hierbij op dat je opbouwende kritiek geeft en, jawel, goed beargumenteerd.
- 7.) EXTRA: herschrijf je eigen argumentatie op basis van het commentaar zodat je mening nog sterker wordt onderbouwd.

Welkom, wanneer
vertrek je weer?

deVolkskrant

Hoe kijk jij
aan tegen jouw
plek op de aarde?

Laat van je horen en schrijf een brief!

NIEUWSINDEKLAS.NL/SCHRIJFWEDSTRIJD

Credits: AP Photo/Sergi Camara

Nieuws in de klas

Het educatieplatform van NDP Nieuwsmedia

Dé schrijfwedstrijd van de leden van NDP Nieuwsmedia

OPDRACHT 2

REPORTAGE
‘Welkom, wanneer vertrek je weer?’: hoe
Denemarken asielzoekers afschrikt

Hawar Azizi verblijft met zijn ouders al drie jaar in een Deens vertrekcentrum. ‘We hadden achteraf natuurlijk naar Zweden, Nederland of Duitsland moeten gaan.’

Geconfronteerd met een stijging van de asielaanvragen kijken Europese landen naar Denemarken. Daar zijn de aantallen juist gedaald, door een beleid van afschrikking en negatieve pr. ‘Als je ons model wil kopiëren, moet je je afvragen: ben je bereid om met dit imago te leven?’

Jeroen Visser 3 mei 2023, 05:00

De 27-jarige Hawar Azizi loopt met een blad thee en nootjes de kamer in. Op de wanden heeft hij met zwarte stift gedichten geschreven. Ertussen hangen posters van beroemde vrouwen tegen wie hij opkijkt, zoals Angelina Jolie, Lady Di en Kate Winslet. ‘Angelina kwam een keer naar ons kamp in Irak, maar

De kamer is de eerste die hij voor zichzelf alleen heeft. Azizi groeide net als zijn ouders op in vluchtelingenkampen in Irak. Zijn grootouders, Iraanse Koerden, vluchtten begin jaren tachtig voor het repressieve regime in Iran. In 2015, te midden van de vluchtelingenstroom naar Europa, zag het gezin kans naar Europa te gaan. De Azizi’s kozen voor Denemarken, daar woonde al familie.

‘Wat is mijn zonde? Waarom ben ik nog altijd vluchteling in dit democratische land?’ Azizi’s muurgedichten, geschreven in het Deens, zijn een aanklacht tegen zijn lot: in 2017 oordeelde de rechter dat het gezin niet in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning en naar Iran moet vertrekken. Zonder een Iraans paspoort gaat dat niet. Daarom zitten de Azizi’s nu al drie jaar in Avnstrup, een van de beruchte Deense vertrekcentra.

‘We hadden achteraf natuurlijk naar Zweden, Nederland of Duitsland moeten gaan’, zegt Azizi. ‘Kennissen die rond dezelfde tijd uit Irak zijn vertrokken, hebben daar allang asiel gekregen.’

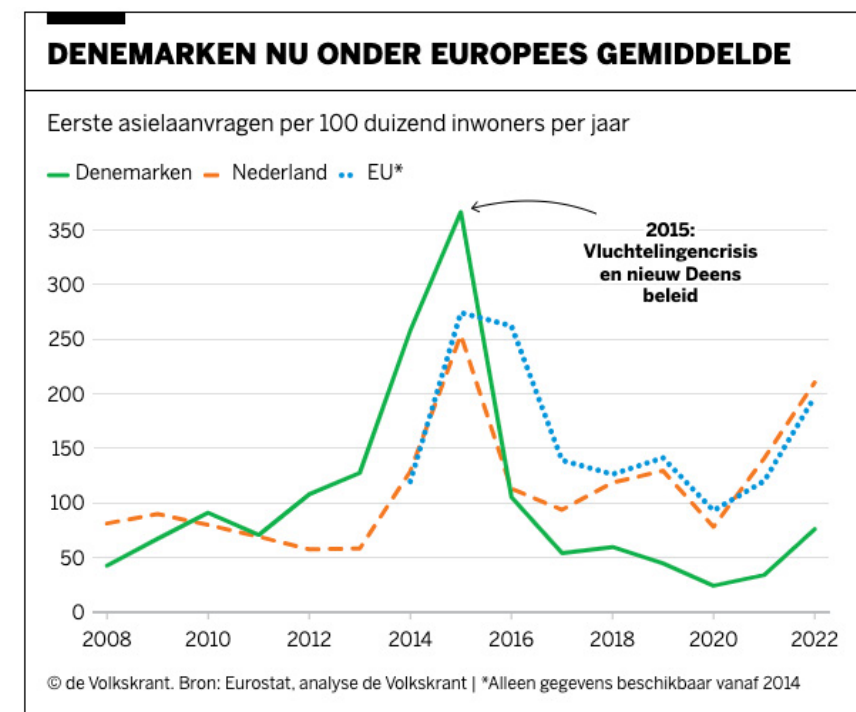
Over de auteur

[Jeroen Visser](#) is correspondent Scandinavië en Finland voor *de Volkskrant*. Hij woont in Stockholm. Hiervoor was hij correspondent Zuidoost-Azië. Hij is auteur van het boek *Noord-Korea zegt nooit sorry*.

Zo niet in Denemarken, waar de regering in 2015 het beleid rigoureuus aanscherpte. Zo versoepelde het land de criteria voor wanneer een land veilig is voor terugkeer. Ook introduceerden de Denen vertrekcentra waar de omstandigheden zodanig zijn dat vluchtelingen vanzelf meewerken aan hun vertrek.

Dit model is in trek bij andere Europese landen, die worstelen met groeiende aantallen aanvragen. ‘Als we eerlijk zijn, loopt Denemarken vijftien jaar op ons voor’, zei de Zweedse premier afgelopen week. In Nederland stemde een Kamermeerderheid voor een voorstel om met Denemarken te gaan praten over het plan om asielzoekers in Rwanda op te vangen. Het Deense beleid is ‘succesvol en dwingt internationaal respect af’, aldus JA21-Kamerlid Joost Eerdmans.

Zeker is dat de strategie heeft geleid tot minder asielaanvragen. Het aantal eerste verzoeken daalde van ruim 20 duizend in 2015 naar minder dan 2000 in 2021. In dat jaar ging het om 34 aanvragen per 100 duizend inwoners. In Nederland was dat vier keer zoveel. Hoe hebben de Denen dat gedaan? En zou Nederland dit kunnen kopiëren?

Azizi, gele blouse en bijpassende sneakers, leidt ons door de lange gangen van Avnstrup, een stenen gebouw midden op het platteland dat ooit dienst deed als tbc-verpleeghuis. Het is er rustig, de kinderen zitten op school. Op beeldschermen komen aankondigingen voorbij voor jeugdbadminton en een visuitje. De geur van schoonmaakazijn hangt op de etages, elk vernoemd naar een grootheid uit de Deense cultuur.

Nee, het uitreiscentrum is geen gevangenis: er staan geen hekken omheen en bewoners kunnen in en uit. Maar toch ook een beetje wel. Het terrein ligt tussen de bossen, een uur met de bus van Kopenhagen. Bewoners mogen niet studeren of betaald werk doen en moeten zich twee keer per dag melden. Doen ze dat niet, dan riskeren ze een gevangenisstraf. Voor wie meewerkt aan zijn vertrek, vervalt de meldplicht en is er zakgeld.

De Azizi’s werken sinds 2018 mee. Ze gaven lijsten met namen van familieleden en bezochten al zes keer de Iraanse ambassade met een verzoek om papieren. Dat doen ze ook omdat er een regel is dat wie meewerkt na achttien maanden opnieuw een aanvraag kan doen voor een verblijfsvergunning.

Recentelijk wees de Deense vertrekdienst de nieuwe aanvraag van de Azizi’s af, omdat ze nog genoeg kansen ziet hen naar Iran te sturen. De dienst betaalt een advocaat in Teheran om de papieren van Azizi’s grootvader op te sporen. Azizi pleit voor een tijdelijke vergunning, zodat hij tenminste kan studeren. Hij denkt aan de modeacademie. ‘Ik wil vrij zijn, dat is het allerbelangrijkste. Als ze ooit de papieren vinden, mogen ze ons de vergunning weer afnemen.’

Hawar Azizi met zijn ouders in vertrekcentrum Avnstrup. Beeld Julius Schrank voor de Volkskrant

In Nederland mogen vluchtelingen die niet terug kunnen een speciale verblijfsvergunning aanvragen: een buitenschuldvergunning. De Denen hebben zoiets niet. De krant *Jyllands Posten* ontdekte onlangs dat bijna driehonderd vluchtelingen langer dan drie jaar in een terugreiscentrum zitten, de meeste van hen Iraanse Koerden. Twaalf vluchtelingen zijn al vijftien jaar uitgeprocedeerd.

‘We hebben dit beleid nodig als we een systeem willen dat werkt. Waarom zouden mensen anders vertrekken?’, zegt de sociaal-democratische parlementariër Kasper Sand Kjær.

De actie met de taart

Het fundament onder het Deense beleid is afschrikking. Dat betekent niet alleen een streng asielbeleid, maar dat ook van de daken schreeuwen. Zo sneed (anti-)immigratieminister Inger Støjberg in 2015 lachend een taart aan nadat ze haar vijftigste wetsaanscherping had gerealiseerd. Ook liet ze advertenties plaatsen in kranten in het Midden-Oosten om potentiële asielzoekers af te schrikken. ‘Allemaal staaltjes negatieve nationale branding’, zegt Thomas Gammeltoft-Hansen, hoogleraar immigratie en mobiliteitsbeleid aan de universiteit van Kopenhagen. ‘Het ging om het promoten van Denemarken als asielhardliner. De actie met de taart werd wereldnieuws en dat was precies de bedoeling.’

Støjberg, die in 2021 tot twee maanden celstraf werd veroordeeld voor het van elkaar scheiden van echtparen in de asielprocedure, was ook verantwoordelijk voor de ‘juwelenwet’. Deze wet gaf de Deense autoriteiten het recht om migranten geld, juwelen en andere waardevolle bezittingen boven de 1.340 euro af te nemen. Het idee was dat migranten op die manier bijdroegen aan hun verblijf.

Uit door *de Volkskrant* opgevraagde cijfers blijkt dat de wet vanaf 2016 slechts twaalf keer is gebruikt. Daarbij werden bedragen variërend van 160 tot 8.200 euro afgenomen. Al met al heeft de wet dus niet veel opgeleverd. Volgens Gammeltoft-Hansen droeg de wet wél bij aan de anti-immigratiecampagne. ‘Iedereen is het erover eens dat deze wet vooral symbolisch was, de meeste asielzoekers zijn immers arm wanneer ze aankomen. De boodschap was wel duidelijk: ga maar ergens anders heen. Bovendien had de wet een effect op vluchtelingen die hier al waren. Een deel van hen vertrok omdat ze bang waren dat de aangescherpte regels hen zouden treffen.’

Welkom, wanneer vertrek je weer?
de Volkskrant

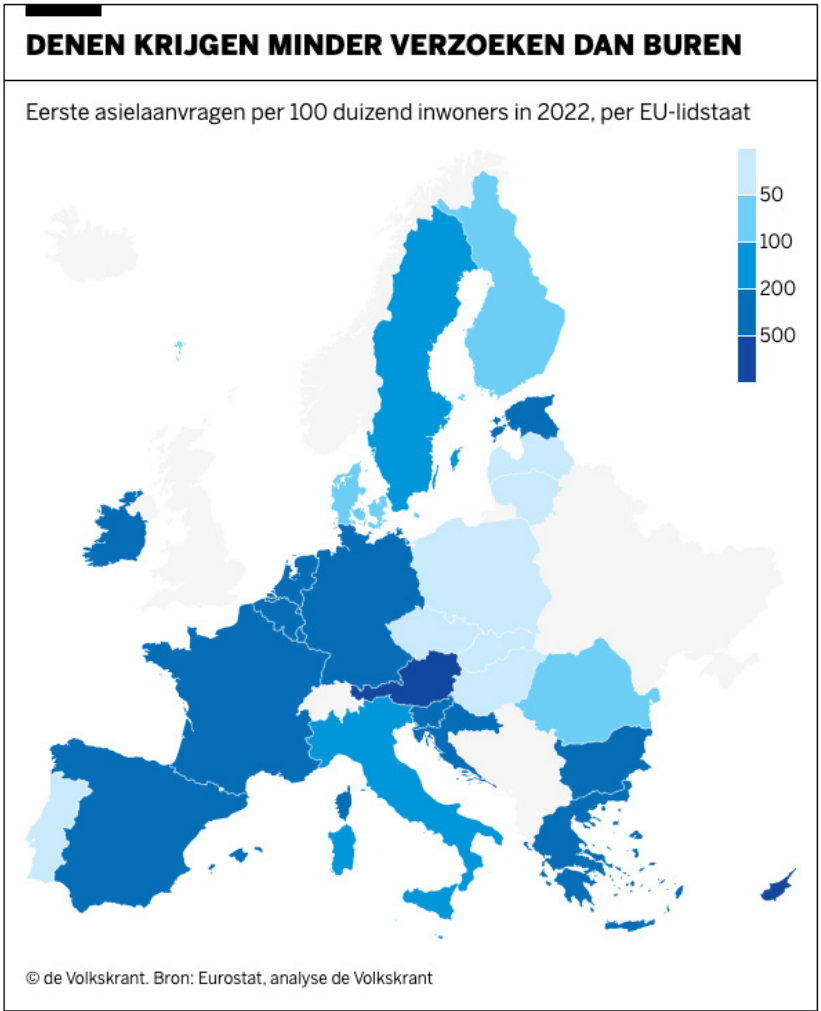
Luchtfoto van Avnstrup, een van de Deense vertrekcentra, met de bus een uur van Kopenhagen. Bewoners kunnen in en uit, maar moeten zich twee keer per dag melden. Beeld Julius Schrank voor de Volkskrant

De crux van de Deense asielstrategie is de combinatie van negatieve pr en maatregelen die verder gaan dan de buurlanden. In 2015 stemde het Deense parlement voor een nieuwe, uitgekleden beschermingsvorm voor vluchtelingen die op de vlucht zijn voor ‘algemeen geweld’. Vluchtelingen in deze categorie krijgen een verblijfsvergunning voor slechts een jaar (in Nederland is het standaard vijf). Als de omstandigheden in het thuisland ook maar een beetje verbeteren en ‘niet geheel als tijdelijk moeten worden beschouwd’, is het einde vergunning. Daarmee wijkt Denemarken af van het Vluchtelingenverdrag, dat het ooit als eerste ter wereld ondertekende. Het verdrag spreekt van ‘duurzame verbeteringen’.

In lijn met de wet trok Denemarken van ruim honderd Syrische vluchtelingen de verblijfsvergunning in, omdat het delen van Syrië, met name de regio rond de Syrische hoofdstad Damascus, weer veilig genoeg acht. De vluchtelingen verloren daarmee direct het recht op werk en onderwijs. Ook moesten ze verhuizen naar de sobere uitreiscentra.

Tot uitzetting kwam het niet, omdat Denemarken geen diplomatieke betrekkingen heeft met Syrië. Een groot deel van hen vertrok daarop naar andere EU-landen. Volgens Europese afspraken moeten die landen hen weer terugsturen, maar het komt voor dat rechters dat verbieden om deportatie naar Syrië te verhinderen – een illustratie dat het Deense asielbeleid ertoe leidt dat andere landen meer vluchtelingen moeten opnemen.

OPDRACHT 2

Denemarken kan een strenger beleid voeren omdat het ooit een uitzonderingspositie heeft bedongen. Nadat de Denen in 1992 in een referendum tegen het Verdrag van Maastricht hadden gestemd, kregen ze vier opt-outs, EU-dossiers waaraan ze niet mee hoefden te doen. Asielbeleid was er een van. Zo kunnen de meeste vluchtelingen in Denemarken pas na twee jaar een aanvraag indienen voor gezinshereniging. In Nederland kan dat meteen.

Steun van alle grote partijen

Wat meespeelt is dat het beleid door alle grote politieke partijen wordt gesteund. Aanvankelijk was de Deense Volkspartij, die raakvlakken heeft met de PVV, de aanjager. Die partij zorgde ervoor dat de sociale zekerheid voor nieuwkomers werd versoberd. Toen dat populariteit opleverde, namen andere partijen hun agenda over. Dat gold zelfs voor de centrum-linkse sociaal-democraten (SDP). In 2018 dicteerde partijleider Mette Frederiksen dat de partij met alle omstrede integratievoorstellen zou meestemmen. Eenmaal aan de macht deed de partij er nog een schepje bovenop. Zo kwam het Rwanda-plan uit de koker van de SDP.

‘Voor ons was dit een natuurlijke ommezwaai’, zegt SDP-parlementariër Kjær. ‘We zijn een van de weinige sociaal-democratische partijen die nog steeds de arbeidersklasse vertegenwoordigen en niet de hoogopgeleiden in de grote steden. Het zijn de mensen uit de arbeiderswijken die de negatieve gevolgen van immigratie als eerste ondervinden.’

Volgens Kjær heeft Denemarken een verzorgingsstaat die ‘kwetsbaar’ is voor migratie. ‘Zaken als gratis zorg en onderwijs rusten op een contract tussen staat en burgers, dat bepaalt dat iedereen die kan werken zijn steentje bijdraagt. Een te hoge instroom van nieuwkomers is strijdig met dat contract. Dat is waarom de discussie hier al vroeg begon.’

Door de verschuiving van de SDP is immigratie geen thema meer. De Deense Volkspartij haalde bij de verkiezingen van afgelopen december op het nippertje de kiesdrempel.

‘Vreselijk wat onze overheid doet’

Toch staan niet alle Denen te juichen. Op een vrijdag in maart staan in een bijgebouw van de Apostelkerk in het centrum van Kopenhagen zo’n dertig wachtenden in de rij voor een Iraans buffet, met gele rijst, stoofvlees en salade. In een zijkamer ratelt een naaimachine – het staartje van een naaiworkshop die eerder op de dag werd gehouden.

De organisatie Trampolinehuset, opgericht ‘voor iedereen die vindt dat het Deense asielbeleid te streng is geworden’, houdt hier elke vrijdag open huis voor vluchtelingen, statushouders én Denen. ‘Ik vind het vreselijk wat de overheid in onze naam doet en hoe ze ermee te koop lopen’, zegt medewerker Nynne Roberta Pedersen (31). ‘Het maakt me boos en verdrietig.’

Een buffet in Kopenhagen voor vluchtelingen en Denen, georganiseerd door Trampolinehuset, opgericht ‘voor iedereen die vindt dat het Deense asielbeleid te streng is geworden’. Beeld Julius Schrank voor de Volkskrant

Volgens Pedersen is er wel degelijk een grote groep Denen die het beleid te streng vindt. Zo is er de Facebookgroep Vriendelijke Buren met ruim 20 duizend leden. Zelf vindt ze de vertrekcentra het ergst. ‘Je hebt er geen enkele rechten, je mag geen deel uitmaken van de samenleving. Er zijn Syriërs die hierheen vluchtten en nu in die kampen zitten. Dat is toch belachelijk?’

Experts wijzen op nevenschade. De nadruk op tijdelijkheid is funest voor de integratie, zegt Eva Singer, directeur asielbeleid bij de Deense Vluchtelingenraad. Zo kunnen nieuwkomers pas na acht jaar een permanente verblijfsvergunning aanvragen. Een van de criteria is dat ze drieënhalf jaar fulltime hebben gewerkt. Het integratietraject heet ‘zelfvoorzienendheid en terugkeer-programma’. Volgens Singer zijn dat botsende prioriteiten. ‘Het heeft effect op de moeite die nieuwkomers doen om de taal te leren en aan het werk proberen te komen. Voor gemeenten is het ook lastig om vluchtelingen mee te laten doen, want hun boodschap is eigenlijk: ‘Welkom, wanneer vertrek je weer?’

‘In de kern een democratische kwestie’

Ook hoogleraar Gammeltoft-Hansen zegt dat het beleid een prijs heeft. Zo is de gezinshereniging zo lastig gemaakt dat het voorkomt dat Denen moeite hebben hun buitenlandse partner naar Denemarken te halen. Daarnaast kan het Denemarken minder aantrekkelijk maken voor arbeidskrachten. ‘Als je ons model wil kopiëren, moet je je afvragen: ben je bereid om met dit imago te leven?’

De eind vorig jaar aangetreden regering, de tweede onder premier Frederiksen, lijkt een paar stappen terug te willen doen. Zo kunnen Syrische vluchtelingen hun verblijfsvergunning behouden als ze een opleiding volgen voor een beroep waar grote tekorten zijn, zoals verpleging en ouderenzorg. Daarnaast is het Rwanda-plan in de ijskast gezet ten faveure van een Europabrede oplossing.

Van een koerswijziging is geen sprake, zegt Kjær. Hij zegt juist trots te zijn dat Denemarken het voortouw neemt om het huidige ‘onmenselijke’ beleid te stoppen. ‘Het is in de kern een democratische kwestie. Nu beslissen in feite de smokkelaars wie wel en niet Europa bereiken. We willen best immigranten opnemen, maar dan vooral vluchtelingen die het het meest nodig hebben in plaats van diegenen die de smokkelaars kunnen betalen. Laten we ze als Europa direct uit de vluchtelingenkampen halen, via de VN.’

Een dergelijk VN-systeem met quota-vluchtelingen bestaat al. Tot 2015 nam Denemarken jaarlijks vijfhonderd van deze VN-vluchtelingen op. Daarna gebeurde dat niet meer of een stuk minder. Zou Denemarken niet juist het goede voorbeeld moeten geven? ‘Eerst maar eens zien hoeveel vluchtelingen zich dit jaar melden’, zegt Kjær. ‘We zien nu elders in Europa grote aantallen.’

OPDRACHT 2

Kamer gaat tóch door met omstre-
den spreidingswet
BN de Stem

▲ Asielzoekers in de wachtkamer bij het aanmeldcentrum in Ter Apel. © ANP/Eva Plevier

Kamer gaat tóch door met omstreden spreidingswet

De spreidingswet, die asielzoekers evenredig over het land moet verdelen, wordt tóch behandeld door de Tweede Kamer. Het lukte rechtse partijen donderdag niet de wet te parkeren tot ná de verkiezingen. Volt wil de wet volgende week al bespreken.

Hanneke Keultjes 07-09-23, 14:33 Laatste update: 07-09-23, 16:52

Na de val van het kabinet-Rutte IV over asiel trok de VVD de steun voor de spreidingswet in. De wet bleef volgens VVD-staatssecretaris Eric van der Burg (Asiel) wél nodig. en ook opvangorganisatie COA deed maandag in een interview met deze site [een oproep](#) aan de Kamer om de wet door te zetten. Eerder deden gemeenten en provincies dat al.

CDA en SP, die zich eerder tegen de spreidingswet in de huidige vorm keerde, wilden de wet toch behandelen. Daardoor konden de VVD en andere rechtse partijen geen meerderheid bij elkaar sprokkelen om een meerderheid te krijgen.

Nu de Kamer de wet toch wil behandelen, wil Volt dat daar haast mee wordt gemaakt. Volgende week al wil de partij over de spreidingswet in debat. „We moeten volle vaart vooruit“, vindt Kamerlid Marieke Koekkoek. Ook andere partijen zouden de wet nog vóór het verkiezingsreces eind oktober willen behandelen; dinsdag wordt over Koekkoeks voorstel gestemd.

Onnodig complex

Dat betekent niet dat er ook een meerderheid is die de wet in de huidige vorm wil aannemen. Eerder klonk in de Kamer [veel kritiek](#) op de onnodig complexe wet. Mogelijk willen partijen de wet nog aanpassen, ook omdat gemeenten en provincies daar om hebben gevraagd.

Het COA is ‘blij te horen’ dat de Tweede Kamer de behandeling niet wil doorschuiven. „De spreidingswet is noodzakelijk om tot structurele oplossingen in de asielopvang te komen“, zegt een woordvoerder. „Uiteraard moeten we het formele besluit van de Kamer nog even afwachten“, laat het COA verder weten.

De spreidingswet kwam dit voorjaar na verhitte politieke onderhandelingen naar de Tweede Kamer. Aanvankelijk wilde de VVD als grootste coalitiepartij niets van een ‘dwangwet’ weten. Onder druk van lokale bestuurders vond het kabinet wel dat er een wet moest komen. Vorig jaar bleek dat er te weinig gemeenten zijn die opvangplekken aanbieden. Daardoor moesten in de zomer honderden asielzoekers op het gras voor het aanmeldcentrum in Ter Apel slapen.

OPDRACHT 2

Lagere asielcijfers

Nederland heeft zijn asielcrisis aan zichzelf te danken, leert een nieuw Europees rapport

Azc Ter Apel, augustus 2022. Het Rode Kruis verleent medische hulp en MiGreat deelt eten uit. Een nacht eerder zouden zevenhonderd personen buiten geslapen hebben. Beeld ANP / Huisman Media

In vergelijking met andere Europese landen vallen de Nederlandse asielcijfers behoorlijk mee. Wel kwamen in 2022 veel minderjarige asielzoekers naar Nederland, vooral uit Syrië en Afghanistan. Veruit de meesten mogen blijven.

Romana Abels 5 september 2023, 19:43

Nederland heeft zijn asielcrisis vooral te danken aan het eigen beleid, waarin opvangcentra snel zijn gesloten. Dat valt op te maken uit het jaarrapport van het Europese agentschap voor asielzaken, EUAA dat dinsdag verscheen.

In het rapport staan de gegevens over asiel en de aanpak ervan van alle Europese landen opgesomd. Nederland, zo blijkt uit vergelijkende cijfers, komt per hoofd van de bevolking uit op een lagere hoeveelheid asielzoekers dan het gemiddelde van de EU. Ook in absolute aantallen staat Nederland niet in de top 5 van landen die samen 70 procent van de vluchtelingen in 2022 heeft opgevangen.

Nederland drong aan op stevige maatregelen

Dat zijn opvallende gegevens, omdat de VVD migratie en asiel tot speerpunt van zijn verkiezingscampagne heeft gemaakt. Maar ook omdat de Nederlandse regering zich vorig jaar opwierp als de aanvoerder van een groep landen die in Europees verband aandrong op stevige maatregelen tegen de asielinstroom.

Duitsland, Frankrijk en Oostenrijk, die ook deel uitmaakten van die groep, belandden eind 2022 wel in de top 5, met Spanje en Italië. In Duitsland vroegen 244.000 mensen asiel aan. Dat aantal was 25 procent hoger dan in 2021.

Gebrek aan stabiel opvangsysteem

In Nederland waren er 37.020 asielaanvragen, net iets meer dan in België. Vooral in Nederland en België ontstonden grote problemen met de opvang. In Nederland raakte het aanmeldcentrum in Ter Apel overbelast en in Brussel sliepen honderden asielzoekers maandenlang op straat.

Over Nederland schrijft het Europese asielaagentschap dat de situatie deels het gevolg is van het constante openen en sluiten van centra en het gebrek aan een stabiel opvangsysteem met voldoende financiering.

Dat probleem is er nog altijd. “Er is geen structurele oplossing voor het tekort aan opvangplekken”, zo schrijft EUAA. Ook in de asielprocedures zijn flinke vertragingen geslopen, maar in 2022 kreeg ruim 80 procent van de aanvragers uiteindelijk een status.

Het agentschap noteert wel dat Nederland te maken had met een plotse stijging van het aantal asielaanvragen in 2022. Het waren er voor het eerst meer dan in 2016. In de hele EU kwamen in 2022 een miljoen asielzoekers aan, plus vier miljoen mensen uit Oekraïne. Zij worden niet als asielzoekers geregistreerd.

Nederland heeft zijn asielcrisis aan
zichzelf te danken
Trouw

Geen bewijs ‘aanzuigende’ werking

Opvallend is dat een groot deel van de asielzoekers, 42.000 mensen, minderjarig is. Van hen komt twee derde uit Syrië. Relatief veel van de alleen reizende minderjarige asielzoekers gaan naar Nederland. Dat komt volgens een rapport van het Nederlandse ministerie van justitie uit juni 2022 doordat Nederland soepel omgaat met gezinshereniging.

Of dat echt zo is, valt nog te bezien. Juist dinsdag publiceerde het Verwey-Jonker instituut het resultaat van een onderzoek naar deze zogenaamde ‘aanzuigende werking’ van asielbeleid. Daar is geen wetenschappelijk bewijs voor, zo blijkt. Asielzoekers hebben vooral een voorkeur voor een bepaald land omdat ze er familie hebben wonen.

Nederland voert overigens ook niet de lijst van ontvangende landen voor minderjarigen aan. Daar staat Oostenrijk op de eerste plaats met 13.000 alleen reizende minderjarigen. Op de tweede plaats staat Duitsland, daarna Nederland, waar 4200 jongeren arriveerden. In Oostenrijk en Nederland zijn die aantallen nooit eerder zo hoog geweest.

Voor het jaar 2023 lijkt Nederland lager uit te komen dan in 2022. In de eerste zes maanden kwamen er 30.000 asielzoekers, waar dat een jaar eerder 31.000 was. In de EU als geheel steeg het aantal asielaanvragen opnieuw naar 519.000 in een half jaar.

OPDRACHT 3

20 minuten

Hoe eerlijk is Nederland?

Een goede ingezonden brief bestaat, net als artikelen in de krant, uit een inleiding, kern en slot. Maar, hoe herken je die? Elk deel heeft zijn eigen functie en inhoud.

Inleiding - Maakt duidelijk wat het onderwerp van de tekst is en is bedoeld om de aandacht van de lezer te trekken.

Kern (of middenstuk) - Hierin wordt het onderwerp van de tekst besproken. Verschillende standpunten en/of argumenten, afhankelijk van de vorm van de tekst, worden belicht.

Slot - De belangrijkste zaken uit het artikel worden samengevat, er wordt een conclusie getrokken, mensen worden opgeroepen om iets te doen, of er wordt een mening gegeven.

Mbo-student met migratieachtergrond maakt minder kans op een stageplek | AD Utrecht

Woningnood studenten verergert, in Amstelveen wordt een natuurgebied gekraakt | FD

De parlementaire enquête naar het fraudebeleid is een belangrijke stap naar het herstel van het vertrouwen tussen overheid en burger | Friesch Dagblad

- 1.) Lees bovenstaande artikelen.
- 2.) Kun je duidelijk zien waar inleiding, kern en slot van de tekst beginnen en eindigen?
- 3.) Identificeer waar het slot in de voorbeelden uit bestaat: wordt er een mening gegeven? Een conclusie getrokken? Wordt de lezer opgeroepen om iets te doen? Gaat het om een samenvatting? Of iets anders?
- 4.) Bespreek dit klassikaal.

MBO-student met migratieachtergrond maakt minder kans op een stageplek

Hoe eerlijk is Nederland?

Laat van je horen en schrijf een brief!

NIEUWSINDEKLAS.NL/SCHRIJFWEDSTRIJD

Credits: Marcel van den Bergh | Foto: ANP / Hollandse Hoogte / Marcel

Nieuws in de klas

Het educatieplatform van NDP Nieuwsmedia

Dé schrijfwedstrijd van de leden van NDP Nieuwsmedia

OPDRACHT 3

Mbo-student met migratieachtergrond maakt minder kans op een stageplek
AD Utrecht

▲ Islamitische mbo-studenten maken minder kans op een stageplek. © ANP

Mbo-student met migratieachtergrond maakt minder kans op een stageplek

Een kwart van de mbo-studenten in Utrecht ervaart discriminatie rond hun stage. Zowel bij hun zoektocht naar een geschikte plek als tijdens het stagelopen, blijkt discrimineren geen uitzondering. Dat blijkt uit onderzoek in opdracht van de gemeente Utrecht en mbo-scholen.

Marco Gerling 11-06-21, 08:59 Laatste update: 11-06-21, 11:18

Heb je als mbo-student een achternaam die wijst op een migratieachtergrond en ben je man? Dan is de kans het grootst dat je een afwijzing krijgt op je stageverzoek, of dat je zelfs helemaal niets hoort. Maar er zijn veel meer vormen van discriminatie waar Utrechtse mbo-studenten mee te maken krijgen. Het gebeurt ook op basis van opleidingsniveau, geloof, kleding, uiterlijk en huidskleur.

Vrouwen

Dat komt naar voren uit een vandaag gepresenteerd onderzoek door het Verwey-Jonker Instituut, uitgevoerd in opdracht van de gemeente Utrecht en de lokale mbo-scholen. Te lezen is dat vrouwen überhaupt meer kans hebben om te worden aangenomen dan mannen voor een stageplek, vooral in de sector bouw en techniek. Maar ook bij zorg en welzijn, zakelijke dienstverlening en ICT.

Alleen in de sector zorg en welzijn komt geen discriminatie naar voren op basis van migratie-achtergrond en is zelfs positieve discriminatie van moslimstudenten. Terwijl in de ICT juist die groep gediscrimineerd wordt. Gevolg van de discriminatie is dat studenten bijvoorbeeld studievertraging oplopen. Maar ook eenzaamheid, onveiligheid en een somber toekomstperspectief richting arbeidsmarkt komen voor.

Fictief

Conclusies zijn getrokken na het versturen van bijna 600 sollicitaties, waarvan ruim de helft direct een afwijzing of helemaal geen reactie opleverde. Steeds stuurden twee fictieve studenten met eenzelfde cv en werkervaring de sollicitatie. Met als enig verschil het geslacht, de migratieachtergrond of religie.

Ook zijn ruim 600 vragenlijsten over persoonlijke stage-ervaringen ingevuld door mbo-studenten. Een op de vier van hen ervaaarde of twijfelde over discriminatie bij het zoeken naar een stage. Een op de acht voelde zich gediscrimineerd of twijfelde hierover tijdens het stagelopen.

Gediscrimineerd

Johan Spronk is voorzitter van het college van bestuur van ROC Midden Nederland en reageert namens alle Utrechtse mbo-instellingen: „Helaas bevestigt dit onderzoek het landelijk beeld over discriminatie op de arbeidsmarkt. Iedere keer dat een mbo-student die op zoek is naar een stage gediscrimineerd wordt, is er één te veel. Samen met werkgevers in de regio Utrecht werken aan bewustwording is een eerste goede stap richting een inclusieve arbeids- en stagemarkt.”

▲ Johan Spronk, de baas ROC Midden Nederland, wil 'samen werken aan bewustwording'. © Angeliek de Jonge

Studenten willen op hun beurt over het probleem in gesprek kunnen met mensen van school en willen weten bij wie ze precies aan de bel kunnen trekken. Ook missen ze vertrouwen op dit onderwerp van hun mbo-opleiding en willen ze beter voorbereid aan de stage kunnen beginnen.

Objectiever

Objectiever werven en werkgevers verantwoording voor hun keuze voor een bepaalde student af laten leggen kan helpen het probleem te verkleinen. Ook zouden scholen een vertrouwenspersoon rond stage(toewijzing) moeten hebben. De gemeente, mbo's en samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) gaan aan de slag met deze aanbevelingen uit het onderzoeksrapport. Zo volgt een 'expertmeeting' met werkgevers en wordt beter in beeld gebracht wat onderwijsprofessionals en mbo-studenten kunnen doen bij discriminatie.

▲ Klaas Verschuure (D66), wethouder voor het mbo in Utrecht. © Gemeente Utrecht

Wethouder Klaas Verschuure: „Discriminatie is hoe dan ook onacceptabel. Ik schrik van de resultaten. Met dit onderzoek en de aanbevelingen kunnen we nu veel gerichter stagediscriminatie aanpakken en tegelijkertijd studenten begeleiden en ondersteunen.” Mehmet Day, onderzoeker van het Verwey Jonker Instituut: „Het is de eerste keer dat zowel objectieve- als ervaren discriminatie tegelijk zijn onderzocht. Het is ook voor het eerst dat er lokaal naar stagediscriminatie wordt gekeken. Dat maakt dit onderzoek uniek.”

OPDRACHT 3

Reportage • 17 aug 18:48

Woningnood studenten verergert, in Amstelveen wordt een braakliggend terrein gekraakt

 Achmed Majid

Het tekort aan woonruimte voor studenten blijft oplopen, net als de vraag. Studenten zien zich genooddaakt al dan niet legale alternatieven te zoeken. In Amstelveen wordt een braakliggend terrein gekraakt.

Een caravan op het gekraakte terrein, met op de achtergrond woning- en kantorencomplexen in Amstelveen. Foto: Ramon van Flymen voor het FD

In het kort

- In de Amstelveense kantorenwijk Kronenburg kraken studenten een braakliggend terrein.
- Het aantal studentenkamers loopt terug, terwijl de vraag naar woonruimte groeit.
- Nieuwe regelgeving is een van de oorzaken daarvan.

Zo'n tien jaar lang lag in Amstelveen een braakliggend terrein te verwilderen, omgeven door een hek, een grijze parkeergarage en torenhoge woning- en kantorencomplexen. De wildgroei is voorbij, want sinds mei bezet een groep studenten het terrein in de wijk Kronenburg. Of 'Krakenburg', zoals op een bordje aan een vergrendeld hek staat.

Om bewoners te attenderen op visite, moeten bezoekers aan een touw trekken, waarna een bel klinkt die metershoog in een boom is gehangen. Na een paar keer luiden, komt er een jongen met lang bruin haar, stevige baard, in T-shirt en korte broek aan lopen. 'Kom binnen', zegt Peer (26) tegen het FD-bezoek. Hij wil liever alleen met zijn roepnaam in de krant, 'want ik weet niet of het helemaal legaal is wat we doen'.

De goedlachse scheikundestudent baant zich een weg door de rietvelden, waar ook groente wordt verbouwd en egels, fazanten en kuikens rondscharrelen. Aan weerszijden van het pad staan tenten, caravans en van afvalhout gemaakte hutjes.

Het verloop is groot op het complex, waar 'soms zes, soms twintig mensen vast wonen', stelt Peer. Ook zijn er vaak bezoekers die een aantal weken blijven. 'We doen dit deels om druk te zetten op instanties om voor betaalbare huizen te zorgen en deels om een mooie plek te creëren. We willen hier op een antikapitalistische manier leven.'

Streep door bouwplannen

Peer woonde eerst in Amsterdam op tijdelijke basis, maar kon daar niet blijven. Sinds mei woont hij hier. 'In het begin kwam de politie heel vaak, nu niet meer.' Een woordvoerder van de gemeente Amstelveen is duidelijk als hem gevraagd wordt hoelang de studenten mogen blijven. 'Zolang er geen onveilige situaties of overlast ontstaat.' De eigenaren van het ruim twee hectare grote gebied zijn Van der Valk Investments, Duwo, Zadelhoff Beheer en Maarsen Groep.

Het terrein was eigenlijk gereedgemaakt voor de bouw van 2500 studentenwoningen en 1500 appartementen. De Raad van State zette vorig jaar echter een streep door die plannen. De vliegtuigoverlast zou er te groot zijn, aangezien het onder een aanvliegroute van Schiphol ligt.

Een hard gelag voor de eigenaren, die volgens een woordvoerder van Van der Valk Investments via de formele weg weinig meer kunnen doen om de woningen toch te bouwen. Zij hopen daarom de demissionaire ministers Hugo de Jonge van Volkshuisvesting en Mark Harbers van Infrastructuur en Waterstaat in persoonlijke gesprekken op andere gedachten te brengen. Het investeringsbedrijf vindt het niet erg dat de studenten het gebied kraken. 'Het kan ons project een zet in de rug geven. Fijn dat anderen ook mee willen denken.'

Een bewoner van 'Krakenburg' werkt vanuit huis. Foto: Ramon van Flymen voor het FD

Woningtekort

De woningmarkt wordt er voor studenten niet florissanter op. Volgens Djordy Seelmann, ceo van woningverhuurplatform Kamernet, neemt de vraag toe maar stagneert het aanbod. 'Helaas zien we sterke aanwijzingen dat het landelijke actieplan nog niet de verwachte impact heeft waar we allemaal op hoopten.'

Het kabinet kwam vorig jaar met dit actieplan om het woningtekort onder studenten aan te pakken. De komende acht jaar moeten er 60.000 extra woningen bij komen voor studenten, deels door nieuwbouw en deels door omvorming van bestaande gebouwen. Ook wil het kabinet bouw in de regio stimuleren en hogeronderwijsinstellingen worden aangespoord om grond op de campus beschikbaar te stellen.

De praktijk is weerbarstig, weet Jolan de Bie van het kenniscentrum voor studentenhuisvesting Kences. 'Het bouwen in de regio en beschikbaar stellen van grond gaat beter, maar gemeenten verlenen minder vergunningen aan huisbazen die een studentenkamer willen verhuren.'

Daarnaast zetten particuliere verhuurders steeds meer studentenpanden te koop vanwege strengere regelgeving, merkt ze. 'Daardoor loopt het tekort aan woningen op.'

Woningnood studenten verergert, in Amstelveen wordt een natuurgebied gekraakt
FD

Internationale studenten

Vorig jaar meldde Kences dat het tekort voor een groot deel toe te schrijven is aan het grotere aantal internationale studenten dat naar Nederland komt. Om welke aantallen het dit jaar gaat, is nog niet te zeggen. Buitenlandse studenten vormden vorig jaar 40% van de totale studenten-instroom.

Job Vermaas, vicevoorzitter van de Landelijke Studentenvakbond (LSVb), past ervoor om deze groep als zondebok te gebruiken. 'Onderwijsinstellingen creëerden dit probleem, niet internationale studenten.'

In mei bepaalde de Tweede Kamer dat kortlopende contracten voor het aanbieden van een woning of kamer verleden tijd zijn. De plannen maken deel uit van een groter pakket van maatregelen om tijdelijke contracten tegen te gaan. Uitzonderingen zijn er voor uitwisselingsstudenten en voor campuscontracten. Dat zijn contracten die vrijwel even lang duren als de studie zelf.

Alternatieven

Vermaas vindt de toegenomen regelgeving een goede zaak. 'In de oude situatie buitten huisjesmelkers studenten uit met woekerprijzen voor kleine kamers.' Wel ziet hij door de nieuwe regels meer particuliere verhuurders uit de markt vertrekken. 'Of ze bieden het aan bij woningcorporaties, maar die hebben geen geld om hele panden te kopen.'

Een kentering in de studentenhuisvesting maken de bewoners van 'Krakenburg' hoogstwaarschijnlijk niet meer mee. Sommigen werken inmiddels al. Dat doen ze achter een laptop in een geïmproviseerd huisje van afvalhout. Melle (24), die evenmin wil dat zijn achternaam wordt genoemd, werkt bij een klimaat-ngo en is een van de initiatiefnemers van het project. Hij vindt het eigenlijk wel prima in het complex. 'Ik ben niet op zoek naar een nieuwe woning. Het is mijn insteek hier een langetermijnproject van te maken. Ik heb niet de illusie dat iedereen zoals wij wil wonen, maar ik hoop wel dat het mensen inspireert om de alternatieven te zien.'

OPDRACHT 3

FrieschDagblad

KOOP ABONNEMENT
DIGITALE KRANT SERVICE

VOORPAGINA FRYSLÂN NET BINNEN GELOVEN CULTUUR ECONOMIE SPORT SAMENLEVING OPINIE LIFESTYLE BUITENLAND DOSSIER: > ZOEKEN

De parlementaire enquête naar het fraudebeleid is een belangrijke stap naar het herstel van het vertrouwen tussen overheid en burger | Commentaar

De parlementaire enquête naar het fraudebeleid is deze week vrij geruisloos begonnen. Maar het belang ervan is niet te onderschatten. Het onderzoek gaat immers over het vertrouwen tussen overheid en burger, een pijler onder de democratische rechtsstaat.

Het is de tragiek van veel dingen in de politiek: fundamentele en structurele debatten en onderwerpen zijn uiterst belangrijk, maar tevens taai en ingewikkeld. En daardoor krijgen ze soms minder aandacht dan triviale kwesties.

Het zal de reden zijn waarom de parlementaire enquêtecommissie naar het Nederlandse fraudebeleid deze week zonder al te veel reuring is begonnen. De enquête gaat op zoek naar de structurele achtergronden en voorgeschiedenis van het fraudebeleid. Het is ook een voortvloeisel van de parlementaire commissie naar het toeslagenstelsel, dat leidde tot de val van het derde kabinet-Rutte.

In het rapport daarvan, gepubliceerd in 2021, werden de achtergronden en de werking van de strenge fraude-aanpak van de dienst Toeslagen blootgelegd, waardoor er ook mensen onevenredig - of zelfs geheel onterecht - werden gestraft voor fouten met toeslagen. Dat deze toeslagenaffaire niet op zichzelf staat, maar een voortvloeisel is van algemeen denken over het sociale stelsel over een lange periode, leidde tot een beslissing om deze enquête in te stellen.

Staatssecretaris Rutte

Dat premier Rutte donderdag is verhoord uit hoofde van zijn rol als staatssecretaris van Sociale Zaken (2002-2004) is veelzeggend voor de reikwijdte van de enquête. Het zegt ook veel over hoe anders we over fraudebestrijding zijn gaan denken. Rutte eiste destijds dat gemeenten inwoners van Somalische afkomst extra zouden controleren, wat leidde tot onterechte beslissingen. In 2007 oordeelde de rechter dat Ruttes beleid 'discriminatoire' was. Desondanks raakte dit Ruttes carrière, die in 2007 inmiddels VVD-fractievoorzitter was, geenszins. Een dergelijk oordeel zou nu daarentegen het einde van zijn politieke loopbaan betekenen.

De parlementaire enquête naar het fraudebeleid is een belangrijke stap naar het herstel van het vertrouwen tussen overheid en burger
Friesch Dagblad

Dit laatste is de reden dat de commissie niet helemaal over het hoofd gezien zal worden in al het verkiezingsnieuws. Het functioneren van de publieke dienstverlening, de kwaliteit van wetgeving en de verhouding tussen burger en overheid is een belangrijk politiek onderwerp geworden - mede door Pieter Omtzigt, wiens nieuwe partij in de peilingen hoge ogen gooit.

Handig voor nieuw regeerakkoord

Dat de verhoren nu niet veel opvallen, is zo erg nog niet. Het grote gevaar is dat enkele leden van de enquêtecommissie na de verkiezingen niet terugkeren. Dat zou een verlies van kennis en ervaring betekenen. Desondanks is één ding aan de planning wel handig: begin volgend jaar moet het eindrapport uitkomen. Dan zal de formatie van een nieuw kabinet nog niet afgerond zijn, en kunnen de aanbevelingen nog mooi meegenomen worden in het nieuwe regeerakkoord.

Want hoewel het onderwerp op het eerste oog publicitair niet heel sexy is, is het van groot belang. Een wantrouwende overheid kweekt wantrouwende burgers. En juist vertrouwen is de basis voor een goed functionerende democratische rechtsstaat.

hoofredactie@frieschdagblad.nl

OPDRACHT 4

20 minuten

Hoe zie jij jezelf het liefst: met of zonder filter?

DE DOELGROEP

Als je aan de slag gaat met een ingezonden brief, is het belangrijk dat je weet voor wie je schrijft. Een brief gericht aan een wat ouder en conservatief lezerspubliek zul je wellicht anders opmaken als het gaat om stijl, dan als je een brief vol dikke argumenten aan jongeren uit je mouw schudt.

Lees deze opinie van Thijs Launspach uit het NRC van 6 juni 2023

NB. Deze les kan eventueel over meerdere dagen worden verdeeld, zodat de leerlingen meer tijd hebben voor het schrijven van een brief.

- 1.) Verdeel de klas in groepjes van ongeveer vier leerlingen.
- 2.) De helft van de groepjes krijgt nummer 1, de andere helft nummer 2.
- 3.) Per groepje bepaal je eerst: ben je het wel of niet met Thijs eens? Kom je er niet meteen uit? Praat erover en schrijf goede argumenten op.
- 4.) Ben je er uit? Kies minimaal twee argumenten die je gaat gebruiken in je brief.
- 5.) De leerlingen uit de groepen 1 gaan nu als reactie een korte brief formuleren met als doelgroep: docenten.
- 6.) De leerlingen uit groepen 2 doen hetzelfde, maar dan hebben ze als doelgroep: scholieren.
- 7.) Als iedereen klaar is behandel je een aantal brieven klassikaal.
 - Wie weet voor welke doelgroep deze brief is geschreven?
 - Waar zie je dat aan?
- 8.) Bespreek gezamenlijk wat moeilijk ging en wat makkelijk was.

**Ge-Kardashiaand door
een levensechte
TikTok-filter**

Leidsch Dagblad

Hoe zie jij jezelf het liefst: met of zonder filter?

Laat van je horen en schrijf een brief!

NIEUWSINDEKLAS.NL/SCHRIJFWEDSTRIJD

 Nieuws in de klas
Het educatieplatform van NDP Nieuwsmedia

Dé schrijfwedstrijd van de leden van NDP Nieuwsmedia

OPDRACHT 4

Bescherm jongeren tegen sociale media. Opgroeien zonder cyberstress is al ingewikkeld zat.
NRC

Bescherm jongeren tegen sociale media. Opgroeien zonder cyberstress is al ingewikkeld zat

Verslaving Het gebruik van sociale media kunnen we niet overlaten aan jongeren zelf, meent *Thijs Launspach*. De overheid moet ingrijpen.

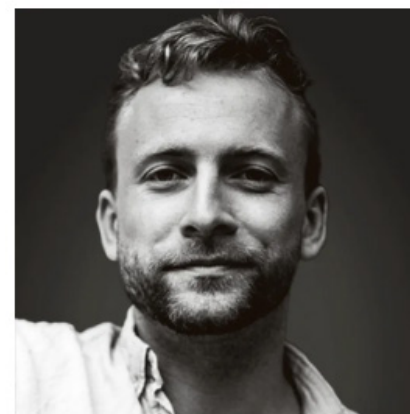
Illustratie Hajo

Het gevoel altijd achter te lopen, opgejaagd te worden, iets belangrijks te missen wanneer je even niet op je telefoon zit. Je onzeker voelen over je lichaam of je populariteit. Moeilijk kunnen concentreren op je huiswerk. 's Nachts uren liggen scrollen terwijl je eigenlijk zou moeten slapen.

Het is slechts een greep uit de problemen die jongeren ervaren door sociale media. Uit talloze onderzoeken blijkt dat social media, met name intensief gebruik ervan, samenhangt met onzekerheid, eenzaamheid, schaamte, moeite met concentreren, motivatieproblemen en zelfs een verhoogd risico op depressie en eetstoornissen. Social mediaplatforms richten zich met hun algoritmes bewust op de jongste groep gebruikers, en hun wordt daarbij in Nederland geen strobreed in de weg gelegd.

Je zou het een stille revolutie kunnen noemen: de manier waarop sociale media zich in ons leven hebben genesteld. We staan ermee op en gaan ermee naar bed. Letterlijk: 87 procent van de mensen checkt de telefoon als laatste voor het slapen gaan, 67 procent van de gebruikers pakt na het ontwaken allereerst de telefoon. We scrollen zelfs achter het stuur en onder de douche. We besteden gemiddeld 114 minuten per dag op de socials.

De jongste generaties doen dat zelfs nog meer. Twintigers besteden dagelijks gemiddeld 147 minuten op social media, tieners gemiddeld zo'n 161 minuten. Jongeren gebruiken ze om zich met elkaar te verbinden, zichzelf te ontwikkelen, zich te vermaken, het nieuws te volgen en nieuwe interesses te onderzoeken. TikTok, Snapchat, Instagram en Twitter zijn voor hen onderdeel geworden van hoe ze de wereld ervaren.

Thijs Launspach is psycholoog en auteur. Onlangs verscheen zijn boek *Asociale media*.

Psychologische problemen

Inmiddels weten we dat de invloed van sociale media zeer negatief kan zijn. De meerderheid van de jongeren geeft aan verslaafder te zijn dan ze zelf zouden willen. De vele uren die aan de socials opgaan verdringen andere activiteiten in hun leven en dragen bij aan prestatiedruk en stress. Uit steeds meer psychologisch onderzoek blijkt het gebruik van de platforms samen te hangen met een vermindering van de weerbaarheid en psychologische problemen.

Op andere vlakken reguleren we wél de negatieve invloeden in het leven van jongeren

Waar in het buitenland een fel debat wordt gevoerd over de wenselijkheid van Instagram, Snapchat en TikTok in het leven van jongeren, blijft de discussie in Nederland uit. Er heerst in ons land een soort gelatenheid: 'We kunnen er toch niets aan doen'. Vreemd, want op andere vlakken reguleren we wel de negatieve invloeden in het leven van jongeren. Voor je achttiende mag je geen alcohol of sigaretten kopen, niet autorijden, gokken of schulden aangaan. Maar een veertienjarige die zes uur per dag op zijn kamer de meest extreme content krijgt voorgeschoteld op TikTok, dát vinden we de „eigen verantwoordelijkheid” van die veertienjarige.

Toch is het niet zo dat we niets kunnen doen tegen de negatieve invloed van social media op het welzijn van jongeren. Momenteel moet je voor een account op de meeste platforms 13 jaar zijn, een minimumleeftijd die de techbedrijven zelf hebben bedacht. Een overheid die het belang van jongeren serieus neemt, zou kunnen eisen dat deze minimumleeftijd wordt opgetrokken naar 16 of 18 jaar. Zo kunnen jongeren juist in die kritische fase van hun ontwikkeling nog een aantal jaar prestatiedruk en cyberstress bespaard blijven. Opgroeien zonder is namelijk al ingewikkeld zat.

Vroeg signaleren

Zo'n 'kinderslot' is technisch gezien mogelijk, door van de techbedrijven te eisen dat ze net als bij andere webdiensten hun gebruikers zich laten legitimeren. Hierbij kunnen ze een voorbeeld nemen aan banken, die om corruptie te voorkomen al jaren werken met strenge *know your customer-rules*. Wil je zaken doen met een bank, dan dien je je te identificeren aan de hand van een betaling van een cent van een bankrekening die aan je identiteit is gekoppeld. De sociale mediabedrijven zou een dergelijk protocol kunnen worden afgedwongen. Vinden we het niet wenselijk dat de techreuzen beschikken over onze identiteitsgegevens, dan kan die identificatie ook lopen via een onafhankelijke stichting. Anoniem posten en scrollen kan dan nog steeds, maar aan de achterkant wordt gecontroleerd dat de gebruiker de gewenste leeftijd heeft (en mens is).

Het belang van jongeren moet meer worden geborgd in het ontwerp van deze technologie

Uiteraard is het instellen van een minimumleeftijd voor een account op TikTok of Instagram slechts de eerste stap in het terugdringen van de negatieve invloed op jongeren. De voorlichting op scholen moet beter: jongeren verdienen meer begrip over welk spel met hun aandacht wordt gespeeld. Er moet meer aandacht komen voor vroeger signalering van verslaving en vereenzaming. Het belang van jongeren moet meer worden geborgd in het ontwerp van deze technologie. Hun data moeten beter worden beschermd.

Social media zijn leuk, maar hebben ook een negatieve invloed op de mentale gezondheid van jongeren. De algoritmes die hen in de greep houden, zijn dermate verslavend en verstorend dat overheidsingrijpen nodig is - met 'eigen verantwoordelijkheid' gaan we het niet redden. We moeten jongeren beter beschermen tegen de techbedrijven die hen opjagen en uitbuiten: dat is onderdeel van het scheppen van een gezond leefklimaat om in op te groeien. Ingrijpen is niet alleen mogelijk, we zijn het de jongeren ook verschuldigd.

OPDRACHT 5

20 minuten

Hoe kijk je aan tegen testen, testen, testen?

Voor de docent

[Link naar artikel](#)

Een goede ingezonden brief bestaat, net als artikelen in de krant, uit een inleiding, kern en slot. Maar, hoe herken je die? Elk deel heeft zijn eigen functie en inhoud.

Inleiding - Maakt duidelijk wat het onderwerp van de tekst is en is bedoeld om de aandacht van de lezer te trekken.

Kern (of middenstuk) - Hierin wordt het onderwerp van de tekst besproken. Verschillende standpunten en/of argumenten, afhankelijk van de vorm van de tekst, worden belicht.

Slot - De belangrijkste zaken uit het artikel worden samengevat, er wordt een conclusie getrokken, mensen worden opgeroepen om iets te doen, of er wordt een mening gegeven.

- 1.) Verdeel de klas in groepjes van ongeveer 4 leerlingen.
- 2.) Screenshots van dit artikel zijn losgeknipt en door elkaar gehusseld.
- 3.) Kun je het intro van het artikel eruit halen? Waar zie je dat aan?
- 4.) Nu wordt het misschien lastiger: welk fragment van het artikel is het slot?
- 5.) Waarom juist dit gedeelte?
- 6.) Vond je het makkelijk/moeilijk te herkennen? Waarom?

Evt. extra, klassikaal:

- 1) Wie is het eens met Alida Oppers? En wie is het oneens?
- 2) Start een groepsgesprek/discussie hierover.

Middelbare scholen willen fors minder toetsen

De Limburger

Hoe kijk jij aan tegen testen, testen, testen?

Laat van je horen en schrijf een brief!

NIEUWSINDEKLAS.NL/SCHRIJFWEDSTRIJD

Credits: Pexels | Fotografie: Karolina Grabowska

Nieuws in de klas
Het educatieplatform van NDP Nieuwsmedia

Dé schrijfwedstrijd van de leden van NDP Nieuwsmedia

OPDRACHT 5

Op het vmbo is het percentage onvoldoendes voor het centraal examen Nederlands lager, afhankelijk van de leerrichting tussen de 7 en 14 procent, maar ‘een toenemend percentage leerlingen verlaat het onderwijs laaggeletterd’, constateert de waakhond van het onderwijs.

Om uiteindelijk een mbo-opleiding af te ronden, is voor Nederlands het wenselijke taalniveau 2F. Afgelopen studiejaar haalden bijna zesduizend studenten (mbo 2 en mbo 3) geen voldoende op het centraal examen op 2F-niveau. Oppers: „Dus je geeft een mbo-diploma, terwijl je weet: deze student is niet voldoende toegerust met de Nederlandse taalvaardigheden om zichzelf te redden in het leven.”

Momenteel is het feitelijk toegestaan om voor het kernvak Nederlands een 4,5 te halen als eindcijfer (dat wordt afgerond naar een 5), mits er dan wél voldoende op de eindlijst staan voor Engels en wiskunde.

Eerder deze week meldde de inspectie dat afgelopen schooljaar zo’n 20 procent van de geslaagde havo- en vwo-leerlingen een onvoldoende had voor het centraal examen Nederlands. Deze leerlingen zijn dus met een diploma uitgestroomd zonder een voldoende vaardigheidsniveau voor de Nederlandse taal. Het gevolg: op de lerarenopleiding pabo bijvoorbeeld behaalt 30 procent de kennistoets niet in één keer.

„Het is belangrijk om de normering van de examens opnieuw onder de loep te nemen”, zegt de hoogste onderwijsambtenaar van ons land hierover. „Nu zijn de regels zo dat je door kunt met een onvoldoende voor Nederlands. Dat moet echt anders, wat mij betreft.”

De topambtenaar en inspecteur-generaal raadt politici aan om te kijken naar haar ‘signaal’. De onderwijsinspectie kan als onafhankelijke waakhond niet zelf de examenregels aanscherpen, dat is een politiek besluit.

ADVIES BAAS INSPECTIE Leerlingen op de middelbare school of mbo-studenten zouden geen diploma of toegang tot vervolgonderwijs moeten krijgen als ze een onvoldoende halen voor de Nederlandse taal. Dat vindt inspecteur-generaal Alida Oppers van de Inspectie van het Onderwijs.

Onderwijsminister Wiersma laat weten: „We hebben echt een grote klus als het gaat om het bijspijkeren van de basisvaardigheden. Specifiek voor Nederlands zijn de afgelopen coronajaren pittig geweest, maar het is wel belangrijk dat jongeren in de jaren daarna hun studieboeken begrijpen. Dus het is goed om erover na te denken hoe die lat omhoog kan, hoe het beter kan.”

Vrijdag worden er examens Nederlands afgenomen op vmbo- en havo-niveau.

OPDRACHT 6

20 minuten

Hoe ga jij om met online haat?

Lees het hoofdredactioneel commentaar ‘Bij digitale opvoeding hoort dat je de vrijheid om te schelden begrenst’ uit het Reformatorisch Dagblad van 1 juni 2023.

De stelling

Online pesten en/of bedreigingen zijn erger voor jongeren dan voor publieke figuren. Die laatste groep heeft het aan zichzelf te danken, het is een risico dat hoort bij bekend zijn.

- 1.) Verdeel de klas in groepjes van ongeveer 4 leerlingen.
- 2.) Beslis of je het als groepje eens of oneens bent met de stelling. Schrijf tenminste drie argumenten op die je stelling onderbouwen.

Nu draaien we het om.

- 3.) Bedenk drie argumenten die de andere kant onderbouwen.
- 4.) Wat maakte het makkelijk/moeiijk om je standpunt van de andere kant te bekijken?

Extra:

- 5.) Bespreek de ervaringen klassikaal in een groepsgesprek. Komen de argumenten voor/tegen redelijk overeen of zitten er ook verrassingen tussen?

Zorgen om online bedreigingen
leerlingen: ‘Doet een beetje
denken aan de kogelbrief’

De Telegraaf

Hoe ga jij om met online haat?

Laat van je horen en schrijf een brief!

NIEUWSINDEKLAS.NL/SCHRIJFWEDSTRIJD

Credits: ANP XTRA | Fotograaf: Roos Koole

Nieuws in de klas

Het educatieplatform van NDP Nieuwsmedia

Dé schrijfwedstrijd van de leden van NDP Nieuwsmedia

OPDRACHT 6

Bij digitale opvoeding hoort dat je de vrijheid om te schelden begrenst

Hoofredactie 1 juni 2023 11:28 | Gewijzigd: 1 juni 2023 11:31

beeld ANP

OPINIE | COMMENTAAR

De tranen van minister Kaag hebben de discussie over sociale media weer aangewakkerd. Zondag raakte de minister van Financiën tijdens een tv-uitzending geëmotioneerd toen haar dochters haar adviseerden om maar te stoppen. Zij ontvangt elk kwartier een haatbericht en haar kinderen vrezen dat haar nog eens hetzelfde overkomt als destijds minister Borst.

Sociale media zijn inderdaad een open riool, maar er is geen eenvoudige oplossing voor de giftige uitwerking ervan. Een voor de hand liggend advies is dat je zo ver mogelijk bij dat riool vandaan moet blijven. Dat lijkt vanzelfsprekend, maar zo eenvoudig is dat niet. Zolang daders het op iemand gemunt hebben, helpt het potentiële slachtoffers weinig als ze zelf sociale media uit de weg gaan. Bovendien kunnen politici zich niet de luxe permitteren om media te mijden.

Bij digitale opvoeding hoort dat je de vrijheid om te schelden begrenst.
Reformatorisch dagblad

Een andere redenering is dat hoge bomen nu eenmaal veel wind vangen en dat je dus niet ontkomt aan pesterijen als je een hoog politiek ambt bekleedt. Dat is juist, maar toch is er een belangrijk verschil met de tijd van de politieke moorden op Pim Fortuyn, John F. Kennedy, Willem van Oranje en Julius Caesar. Er is altijd een morrende menigte geweest, maar die heeft nu een megafoon in de vorm van sociale media en die heeft een andere uitwerking dan een handgeschreven brief. Sociale media hebben de nare eigenschap dat ze gebruikers gemakkelijk opsluiten in een echokamer die hen steeds bevestigt in hun eigen gelijk. Daar komt bij dat de relatieve anonimiteit en afstand mensen in de verleiding brengt om woorden te gebruiken die ze in een gesprek met hun doelwit nooit zouden durven uitspreken.

Dan moeten we jongeren beter opvoeden, zei minister-president Rutte, eind vorige week. Inderdaad, mediaopvoeding is ontzettend belangrijk, maar het is veel te optimistisch om te verwachten dat je met etiqueteregels dit probleem de kop indrukt. Cyberpesten dateert al uit de beginjaren van sociale media als MSN, MySpace en Hyves, twee decennia geleden. Het probleem is ook niet beperkt tot jongeren. Bovendien lijkt het in de aard van sociale media te zitten dat die korte lontjes en polarisatie aanwakkeren.

Kortom, de oplossing is niet simpel. Kamervoorzitter Vera Bergkamp stuurde dinsdag een brief naar Twitter met de oproep om te zorgen voor een „veiliger online omgeving”. Het is goed dat Bergkamp opkomt voor de Kamerleden –van links tot rechts– maar het is zeer de vraag of er snel wat verandert bij Twitter.

Toch zijn er meer mogelijkheden. Een daarvan is het verbieden van anonieme accounts en het streng hanteren van leeftijdsgrenzen. Dat is natuurlijk maar een deel van de oplossing, want er is altijd een groep die dat weet te omzeilen of naar andere vage digitale platforms uitwijkt. Dat geldt vooral voor gebruikers die zulke ingrepen zien als beknotting van hun vrijheid en bewijs van een kwaadaardige elite. Dat zij dan maar zo. Bij opvoeden hoort ook dat je de vrijheid om te schelden aan banden durft te leggen.

OPDRACHT 7

20 minuten

Hoe zie jij de toekomst?

- 1.) Lees de opinie 'Jongeren lopen vast, leer ze al vroeg hoe ze met stress moeten omgaan', uit de PZC van 1 september 2023.

Jongeren ervaren veel stress. Dat kan invloed hebben op hun mentale gezondheid. Sommige jongeren zien daardoor op tegen de toekomst. Jij bent jong en misschien ervaar jij ook wel stress. Hoe zie jij jouw toekomst?

- 2.) Schrijf een brief aan de krant waarin je antwoord geeft op bovenstaande vraag. Neem als doelgroep je eigen leeftijdsgenoten en let op het volgende:

- a) Zorg dat je brief niet te lang en niet te kort is.
- b) Let op stijl- en spelfouten en een nette verzorging.
- c) Gebruik eigen woorden.
- d) Onderbouw het waarom met minimaal twee argumenten.
- e) Verdeel je tekst in een inleiding, kern en slot (met alinea's).
- f) Zorg dat de toon van de brief aansluit bij de lezer (je leeftijdsgenoten).

Extra:

- 1.) Wie dat wil mag zijn brief voorlezen aan de rest van de klas.

Een kwart van de kinderen en jongeren is chronisch ziek

Trouw

Hoe zie jij de toekomst?

Laat van je horen en schrijf een brief!

NIEUWSINDEKLAS.NL/SCHRIJFWEDSTRIJD

Bron: Venema Media | Fotograaf: Venema Media

 Nieuws in de klas
Het educatieplatform van NDP Nieuwsmedia

Dé schrijfwedstrijd van de leden van NDP Nieuwsmedia

OPDRACHT 7

Jongeren lopen vast, leer ze al vroeg hoe ze met stress moeten omgaan

PZC

▲ Het deel in het brein dat verantwoordelijk is voor logisch redeneren, impulsbeheersing en plannen, de prefrontale cortex, is bij jongeren nog niet ontwikkeld. © Getty Images

OPINIE | ‘Jongeren lopen vast, leer ze al vroeg hoe ze met stress moeten omgaan’

OPINIE Aan het begin van het nieuwe schooljaar zal de druk op jongeren ongetwijfeld weer toenemen. Volgens gedragsdeskundige Lian Wijnholt is het zaak dat jongeren leren omgaan met stress en tegenslag, om te voorkomen dat ze volledig vastlopen.

Lian Wijnholt 01-09-23, 08:00

De mentale veerkracht van jongeren staat onder druk. De veranderende samenleving vraagt jongeren voortdurend ‘aan te staan’: door de focus op autonomie, onbegrensde mogelijkheden en keuzevrijheid lijkt iedere vorm van externe sturing verdwenen. ‘Als succes een keuze is, is falen je eigen schuld’. Veel jongeren lopen hierdoor volledig vast.

Journalisten publiceren over de cijfers en in praatprogramma’s worden oplossingen bedacht en maatregelen voorgesteld. Bijvoorbeeld het aanpassen van externe factoren in de omgeving, denk aan de versoepeling van het Bindend Studie Advies en [het voorstel om smartphones te verbieden in de klas](#). Uiteraard moet er gekeken worden naar de omstandigheden, maar bovenal moeten jongeren toegerust worden om met stress en tegenslagen om te gaan. Ik pleit voor het vergroten van de weerbaarheid van jongeren, door enerzijds inzicht te geven in gedrag én hen anderzijds toe te rusten met strategieën hoe ze om kunnen gaan met stress.

Verdwalen in hun ontwikkeling

Het is te verklaren dat jongeren verdwalen in hun ontwikkeling. Immers, het puberbrein is nog niet volledig ontwikkeld. Met name het deel in het brein dat verantwoordelijk is voor logisch redeneren, impulsbeheersing en plannen, de prefrontale cortex, is bij jongeren nog niet ontwikkeld.

“

Dan moet je van zeer goede huize komen en een ijzersterke discipline hebben om deze prikkels te weerstaan

- Lian Wijnholt

Tegelijkertijd is het emotienetwerk en het beloningssysteem in het brein van een puber extra gevoelig. Dit maakt dat zij zich sneller laten leiden door het moment en gaan voor kortetermijngeluk. Anderzijds zien we dat jongeren steeds meer keuzemogelijkheden hebben en internet hen voortdurend blootstelt aan prikkels die inspelen op hun beloningssysteem. Dan moet je van zeer goede huize komen en een ijzersterke discipline hebben om deze prikkels te weerstaan, de beloning uit te stellen en voor de langetermijnvisie, zoals een diploma, te gaan.

Hoge verwachtingen

Een bijkomend effect van al die keuzemogelijkheden is dat ze jongeren op vroege leeftijd confronteren met tal van tegenstellingen en vooral hoge verwachtingen. Een jongere krijgt te maken met interne eisen (wat moet ik van mijzelf?) en externe eisen (wat verwacht de wereld van mij?). Conflicten tussen deze interne en externe eisen leiden tot stress, druk en spanning. Hoe er met deze stress om wordt gegaan, wordt coping genoemd.

Er zijn meerdere coping-strategieën: actief aanpakken van het probleem, het uiten van emoties, verdovende middelen nemen, steun zoeken bij anderen of het toepassen van geruststellende gedachten. In hoeverre een strategie effectief is, hangt af van de situatie. Zo kan het aanpakken van een probleem heel effectief zijn wanneer iemand de situatie daadwerkelijk onder controle heeft, maar juist tot frustratie leiden als iemand geen invloed heeft op de situatie.

“

De wereld zit vol met deadlines, verantwoordelijkheden en tegenslagen. Hoe eerder jongeren aanleren hier mee om te gaan, hoe beter zij zich op latere leeftijd staande kunnen houden

Hoe ontstaat stress eigenlijk?

Om stress te verminderen is het dan ook van belang dat jongeren leren om een uitgebreider handelingsrepertoire te ontwikkelen waar zij op terug kunnen vallen. Dit begint bij educatie: hoe ontstaat stress eigenlijk? En vervolgens bij het aanleren van copingstrategieën: hoe kun je hiermee omgaan? Het is onmogelijk om als samenleving alle stressbronnen uit te schakelen. De wereld zit vol met deadlines, verantwoordelijkheden en tegenslagen. Hoe eerder jongeren aanleren hier mee om te gaan, hoe beter zij zich op latere leeftijd staande kunnen houden.

Dit kunnen wij niet alleen bij de scholen en docenten neerleggen. Dit vraagt een nieuwe manier van denken en handelen, ook van ouders en hulpverleners. We kunnen niet altijd de mentale druk op jongeren verminderen, maar ze wel beter toerusten om ermee om te gaan. Dit is onze gezamenlijke maatschappelijke verantwoordelijkheid. Jongeren zijn de toekomst en zij moeten optimaal ondersteund worden in hun ontwikkeling.

Lian Wijnholt uit Zwolle is gedragsdeskundige en data-analist bij DilemmaManager, uitgeverij van e-assessments en belevingsonderzoeken

Hoe komt een krant tot stand is een uitgave van Nieuws in de klas.
De opdrachten zijn bestemd voor scholieren in de onderbouw van het VO.

© Nieuws in de klas, Amsterdam
Uitgave Nieuws in de klas: Schrijfwedstrijd 2023

Samenstelling en redactie: Laila de Miranda en Anne de Vroomen

Het kopiëren van delen ten behoeve van het gebruik door leerlingen is onbeperkt toegestaan. Het kopiëren van enig onderdeel ten behoeve van elk ander gebruik is alleen toegestaan na schriftelijk verkregen toestemming van de uitgever.

e info@nieuwsindeklas.nl
w www.nieuwsindeklas.nl